

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
KANTONALNI SUD U TUZLI
BROJ: 126 0 P 218887 24 Gž
Tuzla 17.03.2025. godine

Kantonalni sud u Tuzli, u vijeću sastavljenom od sudija dr sci Faruka Latifovića kao predsjednika vijeća, Alena Žabića i Safeta Hajdarbegovića, u pravnoj stvari tužiteljice M.S., kći S. iz B. ulica ..., koju zastupa punomoćnik Nisad Omerović, advokat iz Lukavca, protiv tuženih G., sin B. iz U.K., ..., i G.V.P. iz U.K., ..., koje oboje tuženih zastupa punomoćnik Aleksandar Miletić, advokat iz Tuzle, radi utvrđenja ništavosti ugovora o doživotnom izdržavanju, vsp. 50.000,00KM, odlučujući o žalbi tužitelja izjavljenoj protiv presude Općinskog suda u Lukavcu broj: 126 0 P 218887 22 P od 28.06.2024. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 17.03.2025. godine, donio je sljedeću

P R E S U D U

Žalba se odbija i prvostepena presuda potvrđuje.

Odbija se zahtjev tužiteljice za naknadu troškova žalbenog postupka.

O b r a z l o ž e n j e

Stavom prvim izreke prvostepene presude, odbijen je u cijelosti tužbeni zahtjev kojim je traženo da sud utvrdi da je ništav ugovor o doživotnom izdržavanju broj 032-0-Ov III-06-000-189 od 07.04.2006. godine, ovjeren kod Općinskog suda u Tuzli, zaključen između B.V. kao primaoca izdržavanja i G.V. i G.V.P. kao davalaca izdržavanja, te da naloži Zemljišnoknjižnom uredu Općinskog suda u Lukavcu brisanje upisa prava suvlasništva imenovanih na nekretnini- stanu u Lukavcu upisanom na parceli označenoj kao k.č. broj 2140/EZ7U2J22, zk.ul. broj 7220 ..., suvlasnički dio od 65/1562 na nekretnini označenoj kao k.č. broj 2140/0 povezano sa vlasništvom na posebnom dijelu zgrade- stanu u ulazu ..., sprat IV, stan broj ..., koji se sastoji od dvije sobe, kuhinje, kupatila, klozeta, predsoblja, balkona, podruma i terase, ukupne površine 65 m2.

Stavom drugim izreke, odbijen je u cijelosti eventualni tužbeni zahtjev kojim je traženo da se utvrdi neispravnim upis prava vlasništva u korist tuženih G.V. i G.V.P. ostvaren Ugovorom o doživotnom izdržavanju br. 032-0-Ov III-06-000-189 od 07.04.2006. godine, ovjerenim od strane Općinskog suda u Lukavcu, te da se nalaži brisanje upisa prava suvlasništva istih na stanu u Lukavcu upisanom na parceli označenoj kao k.č. br. 2140/EZ7U2J22, ZK ul. br. 7220 KO ..., suvlasnički dio od 65/1562, na nekretnini označenoj kao k.č. br. 2140/0, povezano sa vlasništvom na posebnom dijelu zgrade - stanu ulaz ..., sprat br.4, stan

br...., koji se sastoji od dvije sobe, kuhinje, kupatila, klozeta, predsoblja, balkona, podruma i terase, ukupne površine od 65 m², a istovremeno da se nalaži uknjižba prava vlasništva u korist tužiteljice na navedenoj nepokretnosti na osnovu Ugovora o doživotnom izdržavanju zaključenog pred Općinskim sudom u Lukavcu br. Ov 595/89 od 24.05.1989. godine sa udjelom od 1/1.

Stavom trećim izreke, odbijen je zahtjev tužiteljice za naknadu troškova parničnog postupka.

Stavom četvrtim izreke, tužiteljica je obavezana tuženim nadoknaditi troškove parničnog postupka u iznosu od 5.832,00 KM sve u roku od 30 dana počev od prvog narednog dana od dana dostavljanja pismenog otpravka presude, dok se sa preostalim dijelom zahtjeva preko dosuđenog iznosa, tuženi je odbijen.

Protiv navedene presude žali se tužitelj iz svih razloga propisanih odredbom člana 208. stav 1. Zakona o parničnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15 - u daljem tekstu skraćeno: ZPP), sa prijedlozima kao u žalbi, te potražuje naknadu troškova na ime sastava žalbe u iznosu od 1.580,00 KM

Odgovor na žalbu nije podnesen.

Ispitujući prvostepenu presudu u dijelu u kojem se pobija žalbom u smislu odredbe člana 221. ZPP, ovaj sud je odlučio da žalba nije osnovana iz sljedećih razloga:

Iz stanja spisa i razloga pri odlučivanju o tužbenom zahtjevu tužitelja, prvostepeni sud je ocjenom izvedenih dokaza u relevantnom utvrdio:

- da je pravni prednik tuženih, B.V., dana 15.04.1989. godine zaključio sa tužiteljicom ugovor o doživotnom izdržavanju, da su potpisi ugovarača ovjereni kod Osnovnog suda u Lukavcu pod brojem Ov.br. 595/88 dana 24.05.1989. godine, da je ugovor uz to ovjeren od strane postupajućeg sudije istog suda. Na ugovoru je konstatovano da je postupajući sudija strankama pročitao ugovor i upozorio ih na posljedice ugovora,
- da je dana 07.04.2006. godine B.V. zaključio sa tuženim ugovor o doživotnom izdržavanju na kojem su potpisi ugovarača ovjereni kod Općinskog suda u Tuzli pod brojem 032-0-Ov.br. III-06-000189 dana 07.04.2006. godine a da je ugovor uz to ovjeren i od strane postupajućeg sudije istog suda, da je na ugovoru je konstatovano da je postupajući sudija strankama pročitao ugovor i upozorio ih na posljedice ugovora,
- da je predmet oba ugovora bio stan u koji je u trenutku podnošenja tužbe bio u suposjedu i vlasništvu tuženih G.V. sina B. i G.V.P., kći B. sa dijelom ½, koji su se kao vlasnici u zemljišnim knjigama Općinskog suda u Lukavcu upisali na osnovu ugovor o doživotnom izdržavanju pod brojem 032-0-Ov.br. III-06-000189 dana 07.04.2006. godine,
- da niti jedan od zaključenih ugovora nije raskinut.

Iz stanja prvostepenog spisa proizilazi da je tužiteljica tužbeni zahtjev zasnovala tvrdnjama da se u konkretnoj situaciji treba primijeniti princip „prior tempore potior iure“ koji daje prednost ranije zaključenom ugovoru, da tuženi nikada nisu živjeli sa B.V. u zajedničkom domaćinstvu, niti su ga izdržavali ili pomagali odnosno da ugovor o izdržavanju nije izvršavan od strane tuženih i da je fiktivan, da je kasniji ugovor ništav temeljem odredbe člana 103. Zakona o obligacionim odnosima jer je protivan prinudnim propisima, odnosno odredbama Zakona o nasljeđivanju prema kojima se traži pismena forma ugovora i ovjera od strane nadležnog organa, da je koristoljublje bio motiv za zaključenje ugovora između tuženih i njihovog oca kako bi se tužiteljica onemogućila u sticanju prava vlasništva na stanu, da je isti ugovor suprotan moralu, da su pravne posljedice prvog ugovora nastupile smrću B.V. pa da je tužiteljica u tom momentu stekla pravo vlasništva na stanu temeljem odredbe člana 162. Zakona o nasljeđivanju, da punomoćnica tuženih, kao davalaca izdržavanja, nije imala valjanu punomoć za zastupanje tuženih, te da je neispravan upis tuženih u zemljišnoj knjizi.

U postupku pred prvostepenim sudom nisu učinjene povrede postupka iz člana 209. ZPP, na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti.

Neosnovani su navodi tužiteljice o povredi odredaba člana 8. ZPP jer suprotno navodima žalbe sud je pravilno cijenio provedene dokaze dovodeći ih u međusobnu vezu, a u pobijanoj presudi dao jasne i neprotivriječne razloge o odlučnim činjenicama (član 191. stav 4. ZPP).

Neosnovani su navodi žalbe da je ugovor između tuženih i B.V. fiktivan i da je zaključen isključivo iz koristoljublja, te da tuženi zbog udaljenosti nisu mogli izvršavati svoje obaveze predviđene ugovorom.

Iz sadržaja ugovora o doživotnom izdržavanju broj 032-0-Ov.br. III-06-000189 dana 07.04.2006. godine, proizilazi da je obaveza tužnih kao davalaca izdržavanja bila da svog oca B.V. materijalno pomažu, obezbijede mu novčana sredstva za pristojan život, kao i da ga nakon smrti sahrane po mjesnim običajima o njihovom trošku, a ne da mu obezbijede ličnu njegu, ogrjev, hranu, medicinske usluge, i eventualno zajednicu života, kako to tužiteljica u žalbi neosnovano navodi.

Iz iskaza tuženog G.V. proizilazi da su on i sestra izvršavali svoje obaveze po ugovoru na način da su finansirali oca tako što su mu slali novac preko Western Union-a, preko rodbine, kada je on dolazio kod njih ili oni kod njega, da su imali dogovor sa S.C. da ga ona obilazi i da mu pomogne ako mu šta treba, te da im je pomagao i prijatelj P.V., koji je obilazio oca kad mu se ... pogoršala, dolazio je da vidi šta mu treba, donosio mu hranu i radio za njega sve što mu je trebalo, te ih je informisao ukoliko bi šta trebalo pomoći finansijski, te je naročito pomagao kada su smjestili oca u starački dom. Niti iz jednog materijalnog dokaza ne proizilazi da su tuženi samo formalno zaključili ugovor, te da isti nisu mogli izvršavati, na čemu tužiteljica insistira u žalbi, dok upravo iz sadržine zemljišnoknjižne izjave koju je B.V. dao dana 21.06.2016. godine ovjerenu kod notara Milana

Miletića proizlazi da imenovani potvrđuje da tuženi od zaključenja ugovora do dana davanja izjave u cijelosti i uredno izvršavaju svoje obaveze iz ugovora o doživotnom izdržavanju od 07.06.2006. godine.

Također neosnovane su tvrdnje tužiteljice da su tuženi nesavjesni sticaoci, iz razloga što tužiteljica osim vlastitog iskaza nije sudu ponudila niti jedan dokaz su tuženi znali za postojanje ranijeg ugovora koji je ona zaključila sa B.V., a suprotno njenim tvrdnjama tuženi G.V. u svom iskazu je naveo da je za ugovor saznao tek kada je primio tužbu uz koju je dostavljen navedeni ugovor. Obzirom da se savjesnost pretpostavlja, to je suprotno navodima žalbe, pravilnom primjenom pravila o teretu dokazivanja (član 126. ZPP), prvostepeni sud utvrdio da tužiteljica nije izvan svake razumne sumnje dokazala da su tuženi znali za postojanje ugovora koji je B.V. zaključio sa njom.

Slijedom navedenog u situaciji kada je na osnovu provedenih dokaza prvostepeni sud pravilno utvrdio da su i tužiteljica i tuženi sa B.V., zaključili valjane pravne poslove radi sticanja vlasništva iste nekretnine, to je i pravilan zaključak prvostepenog suda da su tuženi stekli pravo vlasništva na predmetnom stanu jer su kao savjesni sticaoci, prvi podnijeli zahtjev za upis prava vlasništva u zemljišnu knjigu, uz ispunjene i ostalih pretpostavki za sticanje vlasništva (član 57 stav 1. Zakona o stvarnim pravima F BiH- dalje ZSP).

Također je neosnovano polemisanje žalbe da o primjeni odredaba Opšteg građanskog zakonika – OGZ, u situaciji kada su odredbama člana 123. i člana 125. Zakona o nasljeđivanju („Službeni list SR BiH“ broj 7/80 i 15/80 – u daljem tekstu ZON) i članom 152. Zakona o nasljeđivanju F BiH („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine, broj 80/14“), propisani razlozi za raskidanje ugovora o doživotnom izdržavanju, pa eventualno neizvršavanje ugovora o doživotnom izdržavanju od strane tuženih prema umrlom B.V., ne može biti razlog za ništavost ugovora, nego eventualno razlog za njegov raskid, pri čemu aktivnu legitimaciju za podnošenje tužbe za raskid ugovora imaju samo ugovorne strane, odnosno u konkretnom slučaju aktivnu legitimaciju za njeno podnošenje imao je samo B.V., a ne i tužiteljica, a što suprotno navodima žalbe, pravilno navodi prvostepeni sud.

Ostale žalbene navode tužiteljice kojima se samo polemiše sa razlozima prvostepene presude ovaj sud nije cijenio, jer nisu od odlučnog značaja, budući da se tim žalbenim navodima ne može dovesti u pitanje pravilnost razloga prvostepene presude (član 231. ZPP).

Iako tužiteljica prvostepenu presudu pobija u cijelosti, posebnim žalbenim navodima ne dovodi u pitanje pravilnost odluke prvostepenog suda u stavu II izreke kojim je odbijen eventualni tužbeni zahtjev, a koja odluka je zasnovana na pravilnoj primjeni člana 57. stav 2. ZSP, obzirom da je u postupku utvrđeno da su tuženi svoje pravo suvlasništva stekli kao treće savjesne osobe pouzdajući se u zemljišne knjige (odnosno tužiteljica nije dokazala da su bili nesavjesni).

Također, niti jednim posebnim žalbenim navodom tužiteljica ne osporava odluku, kojom je odbijen njen zahtjev za naknadu troškova i odluku kojom je obavezana da tuženim nadoknadi troškove parničnog postupka, (stav III i IV), a koja odluka je po ocjeni ovog suda zasnovana na pravilnoj primjeni odredaba člana 386. stav 1. i 396. ZPP, kao i odredaba člana 12., 13. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata („Službene novine Federacije BiH“, broj 22/04 i 24/04).

Uzimajući u obzir sve naprijed navedeno valjalo je žalbu odbiti i prvostepenu presudu potvrditi u stavu prvom izreke u smislu člana 226. ZPP. kao pravilnu i zakonitu.

Odluka o odbijanju zahtjeva tužiteljice za naknadu troškova žalbenog postupka donesena je primjenom odredbe člana 397. stav 1., u vezi sa članom 386. stav 1. ZPP, budući da nije uspjela sa žalbom.

PREDSJEDNIK VIJEĆA
dr sci Faruk Latifović, s.r.